

# MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félévre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 15 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyíltér legkisebb ára 12 P.

Főszerkesztő:  
Vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR  
Szerkeszti:  
ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.  
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat,  
Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71.  
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 36. szám.

ÁRA 24 fillér.

1943. szeptember 3. — Péntek.

## Háromszáz éves a vend-írás

Irtta: BÁLINT BÉLA

1643—1943

ÜNNEPI MEGEMLEKEZŐ.

Az első vend nyelvű kézírás, amelyről tudomásunk van, pontosan 300 évvel ezelőtről, 1643-ból keltezett és *mártonhelyi oklevélnek* hívjuk. Maga az oklevél — sajnos — nem maradt ránk, de tudjuk, hogy bérbeadási szerződés volt. Ha tovább kutatnánk, ettől az időtől kezdve, de valószínűleg előbből is, még más vend nyelvemlékre is bukkanánk és megállapíthatnánk az első vend írások jellegét.

A következő század elejétől kezdve szórványosan már *vend nyelvű nyomtatványok* is fordulnak elő. Ezek sorrendben a következők: 1. vég helyi *Temlin Ferenc*, „*Gyórszki katekizmus*”-a (1715), de ez sem maradt ránk, 2. ismeretlen szerzőtől „*Abecedarium Szlovenszko*” (1725), melyet a budapesti Magyar Nemzeti Múzeum őriz és 3. vaslaki *Szever Mihály* „*Réd zvelicsánsztva*...” c. munkája (1747) a laibachi könyvtárban.

### A VEND ÍRÁS MINDIG AZ EGYKORÚ MAGYAR HELYESÍRÁS

Ezek a munkák arra vetnek világot, hogy a meginduló *vend irodalom* írása megegyezik az akkori magyar helyesírással, nevezetesen a szláv nyelvektől eltérően a vend írás a magyar ékezeteket használja. Ebben az irodalomban a szláv *č* jele: *cs*, *ts*, *c+* németes *s*, a *ž* jele: németes *s*, a *c* jele: *tz*, *cz*, az *s* jele: németes *s* + *z*, *z*, mint az egykorú magyar írásokban, valamint az *ly* jele: *lj*, az *ny* jele: *nj*, stb. A vend irodalom tulajdonképeni megalapítói: *Küzmic István* és *Küzmic Miklós* a XVIII. században ezeket a jelöléseket kiegészítik a *ž* jele: *s*-vel, az *ô* és *ê* bevezetésével. Mindanyunk írása megegyezik abban is, hogy — szintén a szlávtól eltérően — a *más-salhangzókat megkettőzik*.

Mindez arra vall, hogy a vendségnek nemcsak a kultúrája magyar már akkor is, de *magyar a vend kultúra kifejező formája: az írás is*. Az irodalom megalapítóinak jelöléseit használja az utánuk fellépő evangélikus vend írónemzedék is: *Bakos Mihály*, *Barla Mihály*, *Szijártó István*, *Czipott György*, *Terplán Sándor* és a vend irodalom legnagyobb ékessége, *Kardos János*.

### A MAGYAR ÉS VEND IRODALOM KAPCSOLATAI

Ha jól megnézzük ezeket a neveket, arra a megállapításra jutunk, hogy a vend irodalom művelői között nem egy magyar nevű férfiút találunk. Bizonyosága ez a minden időben megnyilvánuló szívélyes, testvéri magyar-vend jóviszonynak. Nagyon jól tudják ezt a vendséggel foglalkozó, szlovén beállítottságú „tudósok” is, éppen ezért igyekeznek Kardos érdemeit

kisebbiteni. Ha azonban csak kevés vend nyelvtudással nézünk is bele Kardos műveibe, a rímek gyönyörű összecsengéseiből is megállapíthatjuk, hogy az *ô vend nyelve érte el a legmagasabb művészi fokot*. Ha pedig a vend irodalom bibliográfiáját forgatjuk, arra jövünk rá, hogy *ô volt a legtermékenyebb vend írónk*.

A vend irodalom fejlődését a magyarság mindig elősegítette. *Küzmic Miklóst* Szily János szombathelyi püspök, *Barla Mihályt* Kiss János dunántúli evangélikus püspök buzdította vend könyvek írására. *Küzmic István* „*Nouvi Zákon, ali Testamentom Goszpodna Nasega Jezusa Krisztusa*” c. munkájához pedig *Torkos József* soproni magyar lelkész irt bevezetést, illetve előszót. *Kardos János* számos könyvét a m. kir. közoktatásügyi miniszter költségén adja ki. (Még az oly szerencsétlen emlékeztető „*Novine*” c. lapot is Szombathelyen nyomtatták kezdeiben!)

Nemcsak a magyarok irtak azonban vendül, a vend írók is gyakran megszólaltak magyar nyelven. Már *Küzmic István* magyar aritmetikát adott ki, *Barla Mihály* magyar nyelvű munkája „*Az isteni kötél az emberek kezében*” pedig nagyon is olvasott könyv volt.

### AZ ELSŐ DISSZIDENSEK

*Kardos Jánosnak*, a vendek *Kazinczyjének* működése után *Kossits József* és *Augusztich Imre* az elsők, akik kapcsolatokat igyekeznek keresni a *Gáj-téle szláv helyesírási mozgalommal*, bár *Kossits* magyar nyelvű tudományos cikkeket is ír magyar szaklapokba, *Augusztich* pedig magyar nyelven is foglalkozik szépirodalommal. *Augusztich* vend nyelvű ujságot is ad ki „*Prijatel*” címen (1875—79), melyben szép, tiszta vend nyelven ír és lelkesen küzd a vend közművelődés ügyéért. Maga a lap magyar támogatással Budapesten jelent meg.

Az ő határon túli kacsintgatásuk miatt *Pusztai Józsefnek* a magyar irányzatot kell védenie „*Krszcsanszko katolicsanszki peszmi*” c. énekeskönyvének előszavában. Ezen az úton halad *Kollár Péter* és vele az evangélikus vend írók valamennyien napjainkig.

### A „NOVINE”-KÖR BETEGES AMBICIÓJA

A katolikus *Kossits* és *Augusztich* nyomait követi a múlt század végén *Borovnják József*, s ebből az irányzatból sarjad ki századunk elején az u. n. „*Novine-kör*” rejtett célokkal teli beteges ambíciója. Ez az irányzat elveti az ősi vend irodalmi nyelvet, amelyet a néplelek teremtett meg, s amelyen valamennyi vend vallásos

könyv írva van s bevezeti a *szlovén helyesírást*, a vend nyelvbe begyökeresedett rengeteg magyar jövevényszó helyett pedig új szavakat próbál alkotni, vagy egyszerűen átvenni a szlovénből. Ez a vend nyelv azután csodálatos keveréke lesz a régi vendnek, a krajnai szlovénnek és a horvátnak. Az egész nyelv pedig ahogyan van, teljesen idegen szellem sarjadéka.

### A SZLOVÉN IRÁNYZAT VIHARMADARAI

Az egész mozgalom megindítója *Dr. Ivanóczy (Koleda) Ferenc* csendes-laki esperes, aki maga köré gyűjti *Basa Ivánt*, ifj. és id. *Klekl Józsefet*, *Szakovics Józsefet*, *Dr. Rogács Ferencet* és más katolikus papokat. Így indul meg 1904-ben a „*Nevtepeno poprijeta Blazsena Devicza Marija*” c. hitbuzgaimi lap, amely 1914-től kezdve „*Marijin list*” nevet vesz fel, mellékletével a „*Kalendar Srca Jezusovoga*”-val a két *Klekl* szerkesztésében. 1913 decemberében azután megjelenik a „*Novine*” is.

Ezek az orgánusok kezdetben még a magyar helyesírást használják, a világháború közepén azután egycsapásra áttérnek a *szlovén helyesírássra*. A *Novine* pedig mindinkább elveszti vallásos jellegét és *politikai vágányokra téved*.

A lap főszerkesztője *id. Klekl József* cserföldi plébános az, aki 1919 januárjában elkészíti a „*Slovenska Krajina*” néven megvalósítandó *vend autonomiális terület tervét*, amely híd akart lenni a megalakulandó *Jugoszlávia* felé, a főmunkatársa *Basa Iván* bagonyai plébános pedig az, aki legtöbbet fáradozott azon, hogy a szlovén propagandát terjesztő „*Szent Mohor Társulat*” kiadványait kedvelté tegye vidékünkön.

### A VEND ÍRÁS ÉS A VEND EGYÉNISÉG HALÁLRAITÉLÉSE

E lapok írása már nem ékezi a hangokat, pedig szláv nyelvészek megállapítása szerint is az *ékezés a vendben szükséges*. E lapok írása tehát nem adott tiszta képet a tényleg ejtett hangokról, az *ô* és az *ü* hangokat pedig egyszerűen *elsikkasztotta*, az *i* végű szavak végét *j*-vel toldotta meg, az *ou* és *ei* kettős hangzókat is *kiüldözte*, ezzel az *ôsi*, szép vend nyelv leglényegesebb jegyeit, azaz a *vend nyelv egészét halálra ítélték*.

A *vend nyelv speciális törvényeinek tiszteletbentartása és az ôsi vend*

*írás hagyományai nem volt szent előttük*. Maguk a cikkek pedig a *vend népi különállás minden sajátos egyéniségét védő bástyáját igyekeztek kidönteni*. Amikor a buzgó ifjakból öregek lettek, új fiatalság vette át a szellemi vezetést. De ezek már mind a szlovén iskolák mozgósítottjai voltak, akiknek a vend néphez már nem volt semmiközük. Több-kevesebbideig látták el a szerkesztés munkáját: *Jerics Iván*, *Bajlec Ferenc*, *Kolenc Ferenc*, *Maucsec József* és *Novák Vilmos*. Az ifjak munkája nyomán megindultak a különkiadványok, így a jubileumi „*Slovenska Krajina*” című kötet, melybe a szombathelyi *Dr. Pável Ágoston* tollából is vettek át cikket. Maga *Pável* azonban mindig elítélte helyesírást.

### AZ EVANGÉLIKUSOK ÉS AZ AMERIKAIK AZ ŐSI VEND ÍRÁS MEGMENTŐI

Az evangélikus irányzat azonban, melynek fő képviselői *Luthár Ádám* és *Fliszár János*, megtartották az *ôsi vend írás minden specialitását* s kiadványuk, a „*Düševni list*” a *vend lélek, a vend hagyományok, a testvéri magyar-vend viszony, az ôsi, magyaros vend írás átmentője* volt az elnyomatás évtizedeiben napjainkba. Ez az az irányzat, amelyen a vend irodalomnak továbbra is haladnia kell!

Az *ôsi vend írást*, melynek 300 éves jubileumát ünnepeljük, az *Amerikába vándorolt vendek* is híven megtartották. Legfontosabb lapjuk, az „*Amerikanszki Szlovenov Glász*” magyar helyesírással hirdeti a vend írás nagy múltját, amely előtt ma *tisztelettel és megbecsüléssel hódolunk*.

### MIKOLA DIADALA

Ennek az *ôsi vend hagyománynak* leglelkesebb és legnagyobb műveltségű harcosa volt éppen a legnehezebb években, a Budapesten 1920—22 között megjelenő „*Domovina*”, amelyet a vendség legnagyobb szülöttje, péterhegyi *Mikola Sándor* szerkesztett. A vend igazságért, a magyar-vend testvériségért *senki sem harcolt még oly tiszta, oly logikus, oly komoly esz-közökkel, mint éppen ő*. Nagy munkájában segitőtársa volt *Dr. Oslay Ferenc*.

A vend írás ünnepi megemlékezését azzal a *Hiszekeggyel* zárjuk, amely vend fordításban először éppen a *Domovinában* látott napvilágot, s amely ekképen hangzik:

Jasz vörjem v ednom Bôgi,

Jasz vörjem v ednoj domovini,

Jasz vörjem v ednoj bozsoj vekivecsoj pravici:

Jasz vörjem v gorisztanênyi Vogrszkoja országa. Amen.

## Vitéz Lindvay Nándor országgyűlési képviselő átnyújtotta Benkó Józsefnek és Vrecsics Kálmán- nak a földmivvelésügyi miniszter által küldött emlék-fényképet

Báró Bánffy Dániel m. kir. földmivvelésügyi miniszter muarvidéki látogatása alkalmával megtekintette Vrecsics Kálmán sűrűháza gazdasági udvarát, valamint Muraszombatban Benkó József húsárú- és konzervgyárát. Látogatása emlékére vitéz Lindvay Nándor járási képviselőnek látogatásáról készült két fényképet küldött, hogy azokat a fentnevezetteknek adja át.

Mindkét átadás ünnepélyesen meg-

történt. Vitéz Lindvay Nándor képviselő Dr. Olajos József járási főszolgabíró kíséretében vasárnap Benkó Józsefnek, kedden pedig Sűrűházán a bodóhegyi főjegyző, bíró, gazdasági előjáró és a képviselőtestület jelenlétében Vrecsics Kálmánnak nyújtotta át az emléket.

Ez a tény is bizonyítja, hogy a földmivvelésügyi miniszter úr a legnagyobb megelégedéssel és nagyon jó benyomásokkal távozott a Muravidékről.

## Borisz bolgár király a magyarság őszinte barátja volt

### Az új király II. Simeon

III. Borisz bolgár király szombaton délután meghalt. Halála nemcsak Bulgáriában, hanem a szövetséges országokban is mély részvételt váltott ki. A király országában a rendet, a fegyelmet és az egységet képviselte. A szó jégmesebb értelmében vett demokratikus uralkodó volt. A világháborúban a bolgár hadsereg élén állott, az utolsó évtizedben pedig éppúgy országgyarapító uralkodóként tisztelte népe, mint ahogy annak tiszteljük mi Kormányzó Urunkat.

A magyar és a bolgár nép közös törőfajú származása, a mult világháború fegyveres kapcsolatai és az elmúlt évtizedek közös revíziós moz-

galmai révén Borisz király mindig a nagyrabecsülés és közös igazságaink védelmezésének bátor hangján nyilatkozott a testvéri magyar népről.

A bolgár kormány fájdmának kifejezéséül 40 napos gyászt rendelt el. *A magyarság is együttérez a bolgár hemzettel a gyász napjaiban.* Kormányzó Urunk, a miniszterelnök és a külügyminiszter őszinte megrendüléssel eltöltött részvétüket fejezték ki.

Trónján fia, II. Simeon néven követi az elhunyt uralkodót. Az ifjú király 6 éves.

## Szentté avatják árpádházi Boldog Margitot,

akinek képe a mártionhelyi templom falképei  
között díszlik

A Szent Domonkos-rend római központjából egy 700 oldalas díszes kötet érkezett kísérőlevéllel Magyarországi miniszterelnökéhez. A könyvben árpádházi Boldog Margit szenttéavatásának aktái vannak összegyűjtve.

A kísérő levél közli a miniszterelnökkel, hogy a legközelebbi hónapokban várható annak a pápai bullának megjelenése, amely az egész világ számára szentesíteni fogja a magyar királyi családból származó leány megdicsőülését. Így a Szent Istvánból, Szent Imréről, Szent Lászlóból és Szent Erzsébetből álló magyar szentek sorozatában Szent Margit is helyet fog foglalni, hogy újabb, vérünkön való közbenjárónk esedezzen értünk, magyarokért az Egek Uránál.

Margit királyleány áldozatként ajánlotta fel életét az Urnak akkor, amikor egy keletről jövő hatalmas ellenséggel, a tatárokkal keveredett harcban az ország. Szenttéavatása pedig akkor történik, amikor szintén egy hatalmas ellenséggel, a bolsevizmussal néz szembe ez az árva magyar nép. Örökre szóló bizonyíték ez arra is, hogy a magyar nemzet a legnehezebb és legsorsdöntőbb időkben, vérzivataros évszázadok folyamán nemcsak magyar hősokeket, hanem szenteket is tudott adni az egyháznak, olyanokat, akik nemcsak egy nemzet, hanem az egész világ tisztelvényében állanak.

Hogy árpádházi Szent Margitot a vendség ősei is mennyire tisztelték, beszédesen bizonyítja az a tény, hogy a mártionhelyi templom keleti falán, az ivekkel összekötött oszlopok fülkéiben a fehér lilomot tartó Szent

Erzsébet mellett ott találjuk az ő képét is. A freskók 1392-ből valók, művésze regedei Aquila János volt. De bizonyítja ez a tény a magyar műveltségnek nagyon régi vendvidéki hajtásait is.

## Az Ipartestület közleményei

A járási ipartestület felhívja a pékek figyelmét arra, hogy a júliusi, valamint az augusztusi szappant, amennyiben még nem kapták volna meg, a muraszombati járási ipartestületnél átvehetik.

Mesterek és mestervizsgára készülőök figyelmébe! Gumilár Kálmán ipartestületi jegyző vend nyelvű mestervizsga-könyvet adott ki. A könyv a mestervizsgák anyagát tartalmazza és nemcsak a vizsgázóknak, hanem a levizsgázott, régi mestereknek is nagy hasznára lehet jó tanácsaival. A könyv kapható Gumilár Kálmánál az ipartestületben.

## Szombathelyre hívják a Mura úszóit

Szombathely városa 1900 éves fennállása alkalmával méltóképpen akar bekapcsolódni minden sportág versenyébe. Felkérték Csik Ferenc dr. olimpiai bajnokot is, valamint a BEAC úszó- és vízpoló-csapatát, hogy a szeptember 8-i versenyeken vegyenek részt, akik a kérésnek örömmel tesznek eleget.

A muraszombati uszók nagyszerű komáromi szereplésének hírére a Mura uszóit is meghívták a versenyre. A műsoron 100 m. gyors-, hát- és

## Állítsunk emléket Barla Mihálynak

A vend írás háromszázadik évfordulóján azt a gondolatot vetjük fel, hogy kívánatos volna az egyetlen muraszombati születésű vend írónak méltó emléket állítani.

Barla Mihály 1778-ban született azon a helyen, ahol ma az evangélikus templom és a plébánia épülete állanak. Középiskolai tanulmányait Sopronban végezte, ahol titkárja volt az ifjúsági Magyar Társaságnak. Tanulmányait 1803-7 között Jénában folytatta. 1810-ben a tolnamegyei Szentlőrincen lesz gimnáziumi igazgató. Innen a kővágóórsi plébániára helyezik, s mint az Isten hű munkása él itt 1824-ben bekövetkezett haláláig.

A vend népről sohasem feledkezett meg, s Kiss János püspök buzdítására kiadta az új keresztény énekeskönyvet (*Krszcsánszke Növe Peszmene Knige*, Sopron, 1823). Az énekeskönyv anyagát Küzmics István kezdte gyűjteni. Bakos Mihály és ő folytatták, míg végleges formában Kardos János adta ki.

A vend iskolásgyermekek számára lefordította Kiss János verses és énekes könyvecskéjét „*Diktomszke, versuske i molitvene knizsice*” címen, amelyet hosszú évekig használtak az evangélikus tanulók. Énekes könyvét pedig még ma is megtaláljuk a legtöbb falusi evangélikus családnál.

Magyarnak és vendnek lenni az ő szemében egyet jelentett, tehát *tipikus képviselője volt a történeti vend embernek.* Illő volna emléket méltóképpen megörökíteni.

## VÁROSIMOZI MURASZOMBAT

Szeptember 4-én, szombaton 20.30 ó.  
5-én, vasárnap 11.15, 15, 17, és 20.30 ó.  
6-án, hétfőn 20.30 ó.

Herceg Ferenc világhírű regényének  
filmváltozata:

## GYURKOVICS FIUK

A boldog békeidő legkedvesebb katonavigjátéka. — Vizváry Mariska, Turay Ida, Simor Erzs, Árpád Margit, Szilassy László, Perényi, v. Benkó Gyula, Puskás Tibor, Rózsáhegyi Kálmán, Somlay, Hajmássy, Pataky, Maklár.

Szept. 8-án, szerdán 15, 17 és 20.30 ó.  
9-én, csütörtökön 20.30 ó.  
10-én, pénteken 20.30 ó.

## A legművészebb francia filmremek: A KUTÁSÓ LÁNYA

### Előfizetőinknek

ügyes-bajos dolgaiban szívesen szolgálunk tanácsal! Kérdéseiket levelezőlapon írják meg és küldjék be a Muraszombat és Vidéke szerkesztőségébe.

## HIREK

— A Muraszombat és Vidéke e heti számát ifj. Szász Ernő megbetegedése miatt Bálint Béla áll. gimn. tanár szerkesztette.

— Dr. VUCSÁK ISTVÁN köröroszabadságáról hazatért és rendelését újra megkezdette.

— Tanügyi kinevezés. Simon László dr., szombathelyi kir. főigazgató Horváth Ferenc muraszombati áll. tanító-helyettes igazgatót a muraszombati tanügyi kirendeltség VI. körzetébe tartozó iskolák felügyeletével bízta meg.

— Eljegyzés. Landi Julianna, tótkeresztúri kéményseprő-mester leánya és Fritz Rezső zalaegerszegi államépítészeti tisztviselő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Mórocz Imre, Muraszombat község főjegyzője szept. 3-án ismét átveszi hivatala vezetését.

— Miért tartjuk magyarnak a vendet? Ifj. Szász Ernő szerkesztőnek a Muraszombat és Vidékében aug 13-án megjelent fenti című cikke a Muravidéken és az egész vármegyében nagy tetszést váltott ki. A szerkesztőt cikke miatt számosan keresték fel üdvözlő soraikkal.

— A Városi Mozi vezetője értesíti kedves vendégeit, hogy a közkívánatra hozott reprimilkéj játszását a „Gyurkovics fiukkal” befejezi és ezentúl az új évad legújabb filmjeivel várja a nagyérdemű közönséget.

— Muraszombati anyakönyv. Születés nem volt. — Halálozás: Szecskó István 5 hetes, Mulecz Ferenc 5 napos. — Házasság nem volt.

## KÖLCSÖNKÖNYVTÁR MURASZOMBATBAN!

Szeptember 1-én nyílt meg Vértess Miklós kölcsönkönyvtára Széchenyi u. 7. szám alatt. Beiratkozás és cserélés minden nap 6-7 óráig. Tagsági díj egészen minimális és a legújabb legjobb könyvek állnak rendelkezésre.

## MEGJELENT AZ ÚJ BESZOLGÁLTATÁSI — JURCSEK — RENDSZERRE VONATKOZÓ KAMARAI UTMUTATÓ

A Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamara 194 oldal terjedelemben Vértess Ferenc kamarai titkár összeállításában — kérdés és feleletek alakjában „Utmutató”-t adott ki, amely tartalmazza az eddig kiadott összes beszoigálatási rendelkezéseket és a megállapított terményárakat érthető és könnyen kezelhető formában tünteti fel.

Ez a könyv így választ ad minden olyan kérdésre, ami a falu népét a beszoigálatással kapcsolatosan érdeklí.

A könyv címe: „A gazdák beszoigálatási kötelességére és az új mezőgazdasági árakra vonatkozó utmutató.”

A könyv ára egyszerű portómentes küldéssel 3.30 P, ajánlott küldéssel 4 P. Megrendelhető a „Felsődnántuli Gazdák” kiadóhivatalától, Szombathely, Károly király-u. 1. szám.

## A kereskedelmi középiskola tájékoztatója

A muraszombati m. kir. áll. kereskedelmi középiskola igazgatósága közli az érdekelt szülőkkel és tanulókkal, hogy az 1943—44. iskolai év megnyitását elhalasztása miatt a korábbi időpontok a következőképpen módosulnak:

Szeptember 4-én és 6-án 8 órai kezdettel tartjuk a javító- és különbözeti-vizsgálatokat. 4-én az érdekelt helybeli tanulók, 6-án pedig a vidékiek kötelesek javító-vizsgálatra jelentkezni. A különbözeti vizsgálat írásbeli része 4-én, a szóbeli 6-án lesz. A javító-vizsgálat díjtalan, a külön-

bözeti-vizsgálatért a megszabott díjak fizetendők.

Október 28-án, 29-én és 30-án 9—12-ig folynak az utólagos beiratások. Az I. osztályba felvételüket kérő tanulók száma már jóval meghaladta az engedélyezett létszámot. Párhuzamos I. osztály nyitása nem lehetséges.

November 1-én 1/29 órakor az összes tanulók gyülekeznek az intézet udvarán, utána istentisztelet, évnyitó és osztályrendezés. Az istentiszteletre és az évnyitó-ünnepélyre szeretettel várjuk tanulóink kedves szüleit is.

November 3-án 8 órakor kezdetét veszi a rendes tanítás.

Jóllehet tanulóifjúságunk zöme július-augusztusban a különféle vállalati irodákban hetekig tartó derék munkát végzett, mégis kérjük az i. t. szülőket, hogy gyermekeiket a rendkívüli idők okozta kényszerszünet alatt is hasznos munkával foglalkoztassák. Tanulóinktól pedig elvárjuk, hogy fegyelmezett magatartásukkal továbbra is példát mutatsanak diáktársaiknak.

Egyebekben felvilágosítást készségesen nyújt az

igazgatóság.

### Értesítés.

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült veendőmet, hogy szeptember 1.-ével SKRILECZ JÁNOS muraszombati lakostól az ügynöki megbízást visszavontam. Nevezett ezidőtől kezdve céggel kapcsolatban semmiféle üzleti ténykedésre nem jogosult. Új ügynököm MERC ANTAL csáktornyai lakos, aki rövidesen tiszteletét fogja tenni és kérem részére nb. rendelkezéseiket fenntartani.

BORLAY ENDRÉNÉ

szombathelyi rum- és likörgyára.

## A csáktornyai Gráner-cég vásárolta meg a sárvári műselyemgyárat

### A kibővített üzem továbbra is műselymet gyárt

Napokkal ezelőtt olvastunk, hogy egy délvidéki konzern megvásárolta a sárvári műselyemgyárat s azt rövidesen üzembehelyezi. Akkor még javában folytak a tárgyalások a két érdekeltég között.

A tárgyalások azóta befejeződtek s így mi is nyilvánosságra hozzuk annak anyagát.

Hónapok óta folytatott tárgyalásokat a csáktornyai Gráner Testvérek Harisnyagyár a Sárvári Műselyemgyár megszerzéséért. A Sárvári Műselyemgyár megvételére több ajánlat érkezett, végül is a Gráner Testvérekkel

sikerült a megegyezés. Az új cég a Sárvári Műselyemgyárral egészíti ki üzemét és ezzel továbbfejlődését akarja biztosítani.

A Sárvári Műselyemgyár gyártmányait a Gráner-cég hasznosítani fogja a harisnyagyártásnál és egyéb gyártási üzemeinél. De nemcsak termelési, hanem szociális kérdések szempontjából is fontos, hogy a Sárvári Műselyemgyár teljesen hazai kézbe került. A gyár rövidesen megkezdí a műselyemgyártást és nagyszámú munkásnak fog adni kenyeret és megélhetést.

## Bekormozott útonállók kiraboltak egy bolgárkertészt az országúton

Vasárnapra virradó éjszakra vakmerő rablótámadás történt a muraszombati országúton.

Ugyanis Belalov csáktornyai bolgárkertész segédje Muraszombatból igyekezett hazafelé kocsijával, amikor Muraréthát közelében egylovos kocsiját hirtelen három, bekormozott arcú marcona alak vette körül és revolvert szegeztek a megrémült kertész mellé. Azonnal felszólították, hogy a nála levő pénzt és egyéb holmit adja oda. A kertész eleinte védekezett, de mikor a revolverekkel veszélyesen

léptek fel vele szemben, átadta a nála levő 370 pengőt és zsebóráját, valamint a megmaradt élelmiszerét.

A támadóknak, úglátszik, csak a pénz kellett, mert ahogy a zsákmányt megkaparintották, azonnal elmenekültek az éjszakai sötétségben. A kertész Csáktornyára érve azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Ilyen eset évtizedek óta nem fordult elő a békés Muraközben. A nyomozás nagy eréllyel folyik.

## HIREK az országból

— Október 3-án veszi kezdetét a téli időszámítás.

— Rádióbeszédet intézett Csataj honvédelmi miniszter az ország lakosságához Horthy István hősi haláláról. Fegyverszeretétét és küzdő kedvét domborította ki.

— A Nemzeti Könyvtár 100. számát adta ki augusztus 15-én: Petőfi Sándor legszebb prózairásait.

— Kolozsvárott az ország gazdasági és ipari folyamatosságát biztosítani hivatott fontos intézmény nyitja meg kapuit: az állami gép- és villamosipari középiskola.

— A kalocsai ötöstanács elé került annak a 11 nyilasnak az ügye, akik a múlt év áprilisában a Hiszek egy szövegét „Hiszek a hungarista állam megvalósításában” kezdetű szöveggel toldották meg.

— A zalai hősök mellé a Főméltóságú Kormányzó Úr tűzte fel a kitüntetések a Vár aranytermében.

— Budapesten kisegítőszolgálatra rendelik be a helyettes és ideiglenes tanszemélyzetet.

— A sátoraljaujhelyi törvényszék tizhavi börtönre ítélte Daka Ferenc budapesti butorkereskedőt házasságszédelésért. Egy zemplémmegyei lánytól 4500 pengőt kapott, később a lányt feleségül vette, de kiderül, hogy már nős.

— A vas megyei Vadasülsőről származott a XVI. század nagy huszára: berendhidai Huszár Péter.

— Kemenesalja tájnyelvének érdekessége mindjobban felkelti a tudósok figyelmét.

— Szombathelyen egyre több a rajongója Kodály Zoltánnak, az ősi magyar népdal apostolának.

— A rozsnói püspök körlevelében megemlékezik a Romát ért légitámadásokról. Elrendelte, hogy a szentmisében imádkozni kell a Szentatyáért és az Örök Városért.

— Kecskemét egymillió értékű házhelyet és földet oszt ki a honvédhősök és hozzátartozóik között.

— Keszthely környékén a Gyöngyös-patak szabályozási munkálatait befejezték.

— Szombathely város félmillió kölcsönt vesz fel utépítésre és új köztemető létesítésére.

— A balatonfüredi gyógyfürdő kétszázéves jubileumát ünnepli. Ebből az alkalomból felállították a Kisfaludy-köszinház oszlopait.

— Sopronban a rendkívül értékes levéltár anyagát biztonságba helyezik.

— Az endrődi Köles Mihály ellen rádiókörözést adtak ki. Köles meggyilkolta feleségét és megszökött.

— A soproni ásatások során kelta temető és huszita vár alapépítményeinek feltárása várható.

— Celldömölkön Horváth Antal kereskedőtől 5 ezer pengő értékű textilárut koboztak el.

— Csikmegyében nagy kárt tesznek a szarvasmarha- és juhállományban a medvék. A lakosság a vadászberlők segítségét kéri.

— Budapesten a közelmúltban 719 egyesület szűnt meg. Az egyesületek nagy része tulajdonképpen nem is működött.

— Hódmezővásárhelyen nagy összegű aszálykárokat jelentettek a gazdák a városi hatóság felhívására.

## HIREK külföldről

— Berlin szerint a cél továbbra is a bolsevizmus végleges leverése marad, mert keleten csupán a fegyverek dönthetnek.

— Az angol miniszterelnök nyári szabadságát Lauritiában halászzattal tölti.

— A londoni rádió fenyegetéseit a semleges külföldi sajtó egyöntetűen elítéli.

— A japán főhadiszállás sajtófőnöke kijelentette, hogy a japán haderők készen állanak arra, hogy támadó vállalkozásokkal az angolok és amerikaiak stratégiai központjait szétzúzzák.

— A washingtoni kormány megszüntette az Argentínába irányuló árukivitel, mivel Argentina nem látta szükségesnek a tengellyel való diplomáciai kapcsolatok megszakítását.

— Vichy közelében találkozott Pétaín, Laval és Rundstaedt, hogy a napi politika kérdéseit megbeszéljék.

— Burma, az új független állam ellen az angolszások repülőgép-támadást intéztek. A fővárosban több száz ház elpusztult.

— Egyiptom és a Szovjet Unió között megtörtént az első hivatalos diplomáciai érintkezés.

— A finn politikai pártok békememorandumot nyújtottak át az államfőnek. Legfontosabb feladatként szövegik le az Egyesült Államokkal való jóviszony helyreállítását.

— Franciaországban a napokban sorozatos politikai merényleteket követtek el. Meggyilkolták a calaboracionisták egyik vezérét is.

— Dániában az illegális tevékenységek megállítására kihirdették a katonai kivételes állapotot.

— A Skagerrak tengersizorban német hajók lövésekkel figyelmeztették a svéd halászhajókat, hogy ismétellen tilosnak nyilvánított helyen tartózkodni. A svéd hajók magatartása ellenkezett a semlegességgel.

— Stockholmi jelentés szerint Svédországban 47 ezer külföldi él. Ez a szám a rendes viszonyokkal szemben rendkívül nagy növekedést mutat.

— Lisszabon hivatalos hírek szerint a menekül kormányok véd- és dacsövetséget akarnak kötni.

— Az új chilei kormányban a radikálisok, liberálisok és demokraták egyaránt helyet kaptak.

— Horvátországban civilruhás egyén merényletet követett el Prpics tábornok, a horvát vezérkar főnöke ellen. A tábornok három könnyebb jellegű sérülést szenvedett.

— Az athéni rendőrség pénzhamisító bandát leplezett le. Az elfogott társaság angol és francia aranypénzeket hamisított.

— Portugáliában nőknek dohányárut nem lehet adni.

— A Nilus deltájánál kiszáritják a risföldrét, a nagyon elterjedt málária leküzdése céljából.

— A spanyol Escalanteban egy tyúk gazdáját 170 grammos tojással örvendeztette meg, melynek három tojássárgája volt.

— A mekkai zarándoklat az idén nem hagyományos módon, tevének, hanem gépkocsin történik.

— Egy francia cipőgyár 4 ezer elnyött cipőből havonta ezer „új pár cipőt” gyárt.

— Arab eredetű tömérdék ezüstpénzt találtak az egyik svéd szigeten egy sirkő alatt.

„SABAKIA”

rum és likörgyár

mindennemű szeszesitalok gyártása és eladása  
Cégt. BORLAY ENDRÉNÉ

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10—68.

Legkitünőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás

# LEVENTEÉLET

## Ismerd meg nemzetedet!

### A nemzeti eszme fellángolása.

Mária Terézia fia, II. József (1780—90) újra megkísérelte a fejedelmi önkénnyel és erőszakkal a németesítést. Egyoldalú felvilágosodottságában csak a Habsburg őrbirodalom érdekeit tartotta szem előtt, s az egység érdekében a magyarság minden nemzeti hagyományát és értékét fel akarta adozni. A közhivatal nyelvét a németet tette, s a magyar alkotmány minden rendelkezését sarokba vágta. Kiméretlen ujtáisaival azonban éppen ellenkező hatást ért el, mint amire számított. A magyarság, amelyik olyan könnyűszerrel hódolt be Mária Terézia sima szavainak, egyszerre egyemberként szállott sikra szabadsága védelmére s az 1791-i országgyűlésen kemény törvénycikkkel verte vissza a fejedelmi önkény ez újabb támadását.

II. Lipót király, József utóda kénytelen-kelletlen meghajolt a nemzet akarata előtt s hozzájárult a magyar alkotmány újabb körülbástyázásához. De a fellelkesült közvélemény már nem érte be ezzel. Föllángolásában

a köztisztviselőket és az egész közéletet meg nem alkuvó magyar szellemmel akarta áthatni. Mindjárt az országgyűlésen bizottságok alakultak az ország legelső koponyáiból s ezek hamarosan ki is dolgozták azokat a reformokat, amelyeket az ország gazdasági, társadalmi, politikai és műveltségi előhaladása érdekében haladéktalanul meg kellett volna valósítani.

De a biztatóan indult nemzeti megújulás hamarosan újabb harcizajba fulladt. A francia forradalom előbb eszméivel, azután pedig állandó háborúival felforgatta egész Európa rendjét. A magyarság becsületből mindvégig kitartott királya mellett, még akkor is, amikor Napoleon, a franciák császára felszólította, hogy szakadjon el a Habsburgoktól és válasszon magának magyar királyt. Mindezért a király közzönete az volt, hogy a franciák leverése után Magyarországon is bevezette a titkos rendőrséget, a kémrendszert, a cenzurát, amelyek lehetetlenné tették az életet. A gazdasági élet csődbe jutott, a nemzet legjobbjai pedig halgatásra kényszerítve semmit sem tehettek.

## S.P.O.R.T

### Nem sikerült a főpróba,

### vajjon milyen lesz az előadás?

Vasárnap délután Mura I. a Mura II.-vel akart barátságos mérkőzést játszani, mivel az eredeti ellenfél a D. O. S. E. csapata a mérkőzést hétközben lemondta.

Legnagyobb meglepetésre a D. O. S. E. csapata mégis megérkezett, (valaki a nevükben feladott egy táviratot a Mura címére, hogy nem jöhetnek. — de erről ők semmit sem tudtak) — így a Mura egy ugynevezett „marathoni” mérkőzést rendezett. Először a Mura I. játszott a Mura II. ellen, itt a Mura I. nyert 1:0 arányban, azután a Mura I. játszott a D. O. S. E. ellen, itt szintén 1:0-ra nyert. Befejezésül a Mura II. játszott a D. O. S. E. ellen és veszített 2:3 arányban.

A bevezetőben már megállapítottuk, hogy a bajnokiak előtti utolsó erőpróba egyáltalán nem sikerült! Ha a bajnoki mérkőzések is ilyen nemtörődöm módon lassan iramban játszik a Mura és egymással a játékosok a pályán folyton vitatkoznak ahelyett, hogy egymás hibáját lelkesedéssel javítanák, még nagyon kellemetlen meglepetésnek leszünk kitéve.

Tudjuk, hogy a szezonkezdést mindig nagyon gyatrán szokott sikerülni a Muránál, ennyire gyenge játékra azért nem voltunk elkészülve.

A szezon kezdetnél egy kis utasítást adunk a játékosoknak, jó lesz, megszívlelniök:

Jandl a bemelegítő mérkőzéseken kielégített. Zsukan—Erdősi hátvédpár kevesebbet mutat, mint amit vártunk tőlük. Zsukan jobban álljon rajt a szélsőjén, ha elmegy mégis mellette, ne álljon le, hanem loholjon utána és zavarja, mert akkor a szélső nem tud nyugodtan rugni és így rendszerint elrontja a helyzetét, mert nagyon éles szögöl kell rugnia, avagy centereznie. Ha belemenéseiben kissé keményebb lenne, az sem ártana! Erdősinél csak az akarat hiányát kifogásoljuk. Reméljük, hogy a bajnoki mérkőzéseken már kedvvel fog játszani és így ismét egyike lesz a csapat legjobbjainak.

A fedezetsor Deskovits I.—Kukanja—Cságrán összetételben fog szere-

pelni. Ez a sor, ha lelkesen, okosan, a taktikai tanácsokat megfogadva játszik, gerince kell, hogy legyen a csapatnak! Mind a három játékos jó játékos, azonban gyorsaságukat fokozni kell, mert igen lassúak. Kukanjának külön figyelmébe ajánljuk, hogy a centert jól fogja, harmadik hátvédet játszik, ne kalandozzon előre. Cságránnak is szól ugyanez, mert vasárnap egy alkalommal egy előre kalandozott hali létére a balszélen, hogy egy gyors előre vágott labdából miatta majdnem gölt kaptunk. Ilyen esetnek bajnoki mérkőzésen nem szabad előfordulni, minden játékos azt játsza amit a szerepe szerint játszania kell, — elkalandozásokra nincs szükség.

A csatársor a legszélesebb az egész csapatban. Legvalószínűbb a Zelkó, Kolossa, Vertarics, Deskovits II. Sárközi csatársor. (Esetleg: Kolossa, Rotaridesz, Vertarics, Sárközi, Zelkó összeállítás.)

Bárhogyan is álljon a sor, minden játékos ésszel játszon végre! Ne löjjenek 20 méterről „csakazértis” kapu mellé, mert nem attól a partnertől kapták a labdát aki esetleg jobb helyzetben van!

Tessék a kapu előtt gyors, öletes játékot produkálni és a jobb helyzetben lévő partnernek adni a labdát. A futball társasjáték, Rotaridesznek külön figyelmébe ajánljuk, hogy a cselezést ne vigye tulzásba, mert evvel a csapat lendülete törik meg.

Reméljük a felhozottakat az érdekeltek megszívlelik és vasárnap már egy egészen új Murát fogunk a pályán látni!

ELSŐ MURAKÖZI  
**Szövöde r. t.**  
 CSÁKTORNYA, Széchenyi u. 50  
 TELEFONSZÁM: 31.  
 \*  
 Központi iroda: BUDAPEST

## Sárvár — Mura I.

Vasárnap délután 1/25 órakor a Mura I. itthon játssza első bajnoki mérkőzését a jóképességu Sárvári csapat ellen. Sárvár értesülésünk szerint több elsőrangú játékosot szerzett, a bemelegítő mérkőzéseinek eredményei na-

gyon szépek, így ellenük csak a legteljesebb erőbedobással lehet nyerni. Emlékezzünk csak a tavaly őszi mérkőzésre, amikor az erős Mura csak nagy harc után tudott minimális arányban győzni ellenük.

## Szombathelyi F. C. III. — Mura II.

A Mura II. Szombathelyen az Sz. F. C. III. ellen játszik II. o. bajnoki mérkőzést. Bizalommal engedjük utjára a Mura II.-t, reméljük, hogy megállják a helyüket és jó játékkal rukkol-

nak ki Szombathelyen igazolva a vezetőséget, hogy az utánpótlás helyes nevelése az alapja az eljövendő sikereknek.

## A Mura S. E. sakkcsapatának fényes győzelme Zalaegerszegen

Mura SE — Zalaegerszegi Baross Gábor Sakkör 6 1/2 — 1 1/2

A zalaegerszegi Baross Gábor Sakkör meglehangú meghívásának eleget téve a Mura S. E. sakkcsapata Dr. Lippai Vilmos kir. járásbíró vezetésével augusztus hó 29.-én Zalaegerszegen vendégszerepelt, ahol a helyi együttes felett 6 1/2 — 1 1/2 arányban győzött.

Mura sakkozóit a legmelegebb barátsággal, kész örömmel és igaz szeretettel fogadták a zalaegerszegi sakkozók.

A Baross Szövetség székházában reggel 9-kor kezdődött a verseny. Részletes eredmények a következők:

1. Dr. Lippai—Dr. Péntes 1:0.
2. Dr. Nemezz—Dr. Sipos 1/2:1/2.

3. Csizsár I.—Albert 1:0.
4. Csizsár L.—Dr. Szirmay 1:0.
5. Csizsár S.—Kóbor 1:0.
6. Trucs!—Maczek 1:0.
7. Niselvicer—Nagy 1:0.
8. Gyergyék—Gohér 0:1.

A verseny után a zalaegerszegi sakkozók vendégül látták a muraszombatiakat közös ebéden. A baráti hangulatban eltöltött zalaegerszegi látogatás után a szomszéd megyeszékhely sakkozói megígérték, hogy a baráti kapcsolatokat rövidesen muraszombati látogatással mélyítik ki.

(A zalaegerszegi sakkozók nemrég Csáktornyan 4:4-re játszottak a csáktornyai sakkozókkal.)

## Az M. L. Sz. Északdunántúli Kerülete 1943—44. Bajnoki év őszi mérkőzéseinek beosztása

szeptember 5. MURA — SÁRVÁR  
 SzFC III. — Mura II.  
 szeptember 12. Kőrmend — Mura  
 Dose — Mura II.  
 szeptember 19. MOVE ZSE — Mura  
 Mura II. — Sz.B.S.E.  
 szeptember 26. MURA — KINIZSI  
 október 3. Kapuvár — Mura  
 Mura II. — Szentgotthárd  
 október 10. MURA — HALADÁS II.  
 Move ZSE II. — Mura II.  
 október 17. Celldömölk — Mura  
 ZLE II. — Mura II.

október 24. MURA — ZLE  
 Mura II. — Alsólendva I.  
 október 31. Tapolca — Mura  
 november 7. SzFC II. — Mura  
 november 14. SVSE II. — Mura  
 Kőszeg I. — Mura II.  
 \*

Dr. Czopf Ferenc kir. törvényszéki bíró az Északdunántúli kerület elnöke Barasits Viktor főtitkár kíséretében szombat délelőtt városkánkba érkezik, hogy a Mura vezetőségével tárgyalja a jövő évi muraszombati „ifjúsági edzőtábor” ügyeit. (v.)

## A bankok kielégítik a falusi kisbirtokosok hiteligényeit, ha földet vásárolnak, vagy családi házat építenek

5000 pengőre szállították le a kérdőív nélkül adható hitel határát

A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint a Magyar Nemzeti Bank — mint ismeretes — tavaly megalkotta a szelektív hitelrendszer módzatait, amelyek mellett a pénzügyintézetek ellenőrizhették, hogy a spekulatív célokat szolgáló hitelek folyósítása kiküszöbölhető legyen. Ezt a hitelrendszert az idén is fenntartják, tehát a jelentkező ipari és kereskedelmi hiteligényeket elsősorban abból a szempontból vizsgálják felül, hogy azok valóban produktív célokra, beruházásokra, a mezőgazdasági és ipari termelés, valamint a helyes áruelosztás és a szükséges nyersanyag, félkész- és készáru beszerzésére szolgálnak-e. Így az idén is mellőzni fogják az olyan hiteligényeket, amelyeknél az indokolatlan és a közfoglászás érdekeit sértő áruhalmozás látszata forog fenn. A tavalyi gyakorlattal szemben ezidén újítás az, hogy míg az elmúlt évben 15.000 pengős értékig nem kellett a feleknek kérdőívet kiállítani, ezt az értékhatárt most 5000 pengőre szállították le. A pénzügyintézetek

ellenőrzés lényegesen emelni fogja a pénzügyintézetek mobilitását. Ezzel van összefüggésben az is, hogy a pénzügyintézetek az utóbbi hetekben a multban folyósított rövidlejáratú hitelekre az ügyfelektől bizonyos visszafizetéseket kérnek. A bankoknak ez a gesztusa kétségkívül indokolt, hiszen ma az áruhitelkezés teljesen szünetel és így a kereskedelmi hitelélet is nagyobb készpénz-tőkékkel rendelkezik.

A hitelezések megszorításával kapcsolatban rendkívül fontos az illetékes pénzügyi köröknek az az álláspontja, amely szerint nincsen akadály annak ezután sem, hogy a bankok normális keretek között elégtessék ki a falusi kisbirtokosok olyan hiteligényeit, amelyeknek célja mezőgazdasági ingatlan és bensőség megszerzése, vagy kis családi ház építése. Szigorúan ellenőrizni kell azonban azt, hogy az érdekeltek a kölcsönt csakugyan ilyen célokra használják fel. Ezenkívül a hitelszövetkezetek építési kölcsönöket és tatarozási hiteleket is folyósíthatnak.

## Az Ipari Anyaghivatal újból korlátozta a magánépítkezéseket

A M. Kir. Ipari Anyaghivatal értesíti az érdekelteket, hogy anyaggyártási okokból felsőbb rendelkezésre további intézkedésig magánépítkezések céljaira építési anyagok záróli feloldása, az építési engedélyekhez szükséges hozzájárulás, valamint az építkezés megkezdéséhez megkötött igazolványok hiadása szünetel. Az egész ország területén tehát a folyó évben új magánépítkezések már nem kezdhetők meg. Ennél fogva ilyen irányú kérelmek benyújtása vagy az Anyaghivatalhoz, mint az illetékes építési hatóságokhoz céltalan.

Kezdsi engedéllyel rendelkező, folyamatban lévő magánépítkezések folytathatók, részükre azonban a hivatal az évben építésre több anyagot már nem bocsáthat rendelkezésre.

Indokolt mezőgazdasági jellegű építkezésre és elemi károk esetére egyes téglagyárak felhatalmazást nyertek, hogy főszozolgabírói, illetve polgármesteri igazolásra maximálisan 5000 tégelát vagy cserepet egy-egy igénylőnek kiadhassanak.

Sulycs és az ország nagyobb területére kiterjedő elemi károk esetében a helyreállításához szükséges építési anyagokat a közigazgatás első tisztviselője felterjesztésére az Anyaghivatal egy tételben fogja szétosztás végett rendelkezésre bocsátani.

Magánépületek kellően indokolt tartozásához, javításához vagy kisebb terjedelmű átépítéséhez szükséges építőanyagot kizárólag az építkezés helye szerint illetékes ipartestületek útján lehet igényelni.

## Mikor kell a terményeket beszolgáltatni

A beszolgáltatási köteleességbe való beszámítás végett a gazdálkodó terményeit a következő határidőkön belül köteles valamelyik vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételre felajánlani: A cséplés befejezésétől számított 15 napon belül: buza, rozs, kétszeres. (Kenyérgabona helyett beszolgáltatható takarmányárpa, a zabtermés 15%-a és a beszolgáltatási köteleesség teljesítésére szánt többi zab.) — Október 1-ig: nyers kenderkórótermés 70%-a. — Október 15-ig: Viktóriaborsó, expresszborsó, csicsriborsó, szegesborsó, zöldborsó fajták vetőmagjai, egyéb borsó, az őszi borsó és homoki borsó kivételével. — Október 31-ig: tarkarmányárpa, sörárpa, köles, hajbina. — November 15-ig: babfélék, lencse, kopaszárpa, mák, fekete és fehér mustármag, fűszer- és édeskömény, koriander, mag. — November 30-ig: repce, lenmag, kendermag, rostkendermag, napraforgómag, ricinusmag, szójabab, olaj özönmag,

gomborkamag, dohánymag. — December 31-ig: lucernamag, komlóslucernamag, lóheremag, fehérheremag, biborheremag, svédheremag, eperheremag, baltacimamag, nyulszapukamag, somkórómag, szeradellamag, szarvaskerepmag, csibehurmag, muharmag, szudáni lúmag, takarmányrépamag, őszi borsó, homoki borsó, szöszös, tavaszi és pannonbüköny, cukorcírók, majorannamag. — 1944. január 31-ig: dughagyma. — Február 15-ig: édes és kesegű csillagfürt, sörörcirok, március 31-ig: olaszperje, franciaperje, angolperje, soványperje, ligeti perje, réti csenkesz, juhcsenkesz, vöröscsenkesz, árvarozsnok, merevrozsnok, tarajos buzafű, sudár buzafű, réti komócsin, csomósebir, tarajos cincor, tarackos tippan, cérnatippan, réti ecsetpázsit, sziki mézpzásit, aranyzab, vöröshagyma, fokhagyma. — Április 1-ig: nyers kenderkórótermés 30%-a. — Április 15-ig: tökmag, napraforgóolaj, tökmagolaj,

## A haszonbérbe adott szántó föld után megállapított beszolgáltatási köteleesség teljesítése

A haszonbérbe adott mezőgazdasági termények természetbeni kiszolgáltatására köteles, annak keretében a bérbeadó kívánására legfeljebb az alábbi mennyiségű terményt és termékeket köteles kiszolgáltatni: A bérbeadó háztartásához tartozó minden személy után 240 kg. kenyérgabonát, továbbá annyi zsirt, amennyi a bérbeadó háztartásához tartozókat a zsirjegyre jogosultak fejadagja alapján megilleti, vagy pedig a bérbeadó háztartásához tartozó minden négy személyre számítva egy hizott sertést. Ki kell továbbá a bérlőnek szolgáltatni, a bérbeadó által alkalmazott éves gazdasági cseléd és sommásmunkás természetbeni járandóságához szükséges kenyérgabonát.

A kiszolgáltató termény és termékek erejéig a bérbeadónak kenyér,

liszt és zsir fejadagjáról le kell mondania. A községi előjáróság a bejelentés tudomásvételül igazolást állít ki a bérbeadónak arról, hogy liszt- és kenyérgabona, valamint zsirjegy jogosultságáról lemondott. A bérbeadó az igazolást a kenyérgabona, illetve zsir, vagy hizott sertés átvételkor a haszonbérbeadónak adja át. A községi előjáróság, amikor a bérlő az igazolást nála felmutatja, a kiszolgáltatót kenyérgabona és zsirmennyiségnek megfelelő buzaegységet a hizottsertés kiszolgáltatása esetében pedig az igazoláson feltüntetett minden személy után 100 buzaegységet számít be a haszonbérbeadó beszolgáltatási köteleességének teljesítésébe.

A természetben ki nem szolgáltatható termények árát a haszonbérbeadó áron készpénzben köteles kifizetni.

## Rendelet az éves gazdasági cselédek kenyérgabona járandóságának természetben való kiadásáról

A m. kir. minisztérium 4230. sz. rendeletével újra szabályozta az éves gazdasági cselédek kenyérgabonajárandóságának természetbeni kiadását.

Míg az eddigi rendelkezések értelmében az éves gazdasági cselédek kenyérgabona járandóságából legfeljebb 12 mázsát lehet évente természetben kiszolgáltatni és a különbö-

zetet készpénzben kellett kifizetni, addig a most megjelent rendelet úgy intézkedik, hogy a gazdasági cselédnek az 1943—44. szolgálati évre kenyérgabonabér fejében kikötött járandóságát teljes mennyiségben ki kell természetben szolgáltatni. Az ilyen gazdasági cselédek háztartásához tartozó családtagok azonban finomliszt-

jegyre és kenyérgabonára nem jogosultak. A rendelet a hivatalos lap 189. számában jelent meg. Ezzel egyidejűleg érvényét veszítette az a rendelet, amely a gazdasági cseléd hatodik és minden további családtagja után 2—2 mázsa kenyérgabona természetbeni kiadását engedélyezte.

## A HIZOTT SERTÉSEK BESZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGE

A közellátásügyi miniszter körrendeletben hívta fel a közellátási hatóságok figyelmét arra, hogy 1944. február 28-ig a hizott sertést csak abban az esetben lehet a beszolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítani, ha tulajdonosuk azokat a fenti időpont előtt az Állatforgalmi Központ, hadiüzemek vagy közületek részére bérhizlalási szerződés útján lekötötte.

Soványsertéseit a gazda vagy maga hízalhatja fel, vagy köteles a központonak vételre felajánlani, vagy vásárlási engedéllyel rendelkező más gazdának adhatja el. Bizomány értékesítés esetén a sertésvételi jegyeket az országos kereskedő állítja ki a Budapesten mérlegelt súly alapján, tehát a gazdaság helye szerint illetékes marhalevelkezelő a sertések marhalevelét vételi jegy bemutatása nélkül köteles az országos kereskedőnek megküldeni. Saját háztartási szükségletének fedezésére soványsertést bárki vásárolhat, ez azonban nem számít be az eladó beszolgáltatási kötelezettségébe. A saját háztartási célra való hízalásra továbbra is a folyó évi 302.400 sz. K. M. rendelet irányadó, amely szerint a vásárolt sertés bejelentendő a községi előjáróságnál és csak legalább 60 napi hízalás után kérhető rá vágási engedély.

Ha Budapesten jól és otthonosan akarja érezni magát, keresse fel

## ANDREICS KÁROLY

vendéglőjét

BUDAPEST VIII., Kerepesi út 5. Keleti p. u. érkező oldallal szemben.

A „VENDEK TALÁLKOZÓ HELYE”. Jó magyar konyha, finom fajborok.

## Új burgonyaárak

A Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés a m. kir. közellátási miniszter 30.100 számú rendelete alapján folyó évi augusztus 9-étől kezdve Gűlbaba burgonyáért mázsánként 26.-, Ella és sárga burgonyáért mázsánként 22.- pengőt fizet, feladóállomás, vagonba vagy hajóba rakva. Az átvételt a M. Kir. Növénytermelési Hivatal szokványai szerint eszközlik. A fent megállapított árból vasuti szállításkor feladóállomás és Budapest-nagyvásártelep távolságának megfelelően 250 km-nél közelebb fekvő állomásokon a 15/c, 250 km-nél messzebb fekvő állomásokon 16/c. kocsiosztály fuvardíja, a hajófuvarozásnál pedig a tényleges szállítási költség vonható le.

## KÖZPONTI MOZI

DITTRICH, MURASZOMBAT

Szeptember 4-én, szombaton 1/29 órákor  
5-én, vasárnap 3, 5 és 1/29 órákor  
6-án, hétfőn 1/29 órákor

## SZABOTÁZS

A magyar filmgyártás kiemelkedő filmalkotása.  
Főszereplők: SIMOR E., KISS F., HIDVEGHY V., BENKŐ GY., FÖLDÉNYI L.

Szeptember 7-én, kedden 1/29 órákor  
8-án szerdán 3, 5 és 1/29 órákor

## TŰZÖRDŐG

Egy karintia szabadsághős legendás küzdelme Bonaparte Napoleon ellen. — Irta, rendezte és címszerepet játsza: LUISZ TRENKER.

## MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK SZAPPANELLÁTÁSA

ügyében a gazdaságoknak bélyegmentes kérvényt kell beadni a szappanelosztás miniszteri biztosához (Budapest, Benczur-u. 13.). A kérvényben fel kell tüntetni, hogy a gazdaság melyik vármegye melyik községben van és hogy a gazdaságban melyik vármegye melyik községből hány mezőgazdasági munkás dolgozik? A kérvényben az is feltüntetendő, hogy a munkások meddig dolgoznak a gazdaságnál. Ennek alapján kell kérni, hogy a munkások fejadagja közvetlenül a gazdaságnak szolgáltatás ki.

A kérvényekben felsorolt adatokat az illetékes községi előjárósággal igazoltatni kell.

## ADÓELENGEDÉS SZÉLVIHAR ÁLTAL OKOZOTT KÁROK MIATT

Szélvihar által okozott károk miatt adóelengedést lehet kérni. Az adóelengedés iránti kérelmet az illetékes községi előjáróságnál kell bejelenteni a káreset bekövetkezésétől számított 8 nap alatt.

## TERMELŐI TŰZIFAÁRAK VASMEGYÉBEN

A m. kir. közellátási miniszter 41.869—1943. VIII—2. b. szám alatt a Péti Nitrogénművek r. t. budapesti cégnek megengedte, hogy a szénkéreg eladási árához 100 kg-kint 80 P felárat számíthasson fel.

## KERESKEDELMI, GIMNÁZIUMI és POLGÁRI ISKOLAI

## DIÁKSAPKÁK és JELVÉNYEK

kaphatók. Ugyanott

## SAPKAJAVÍTÁSOKAT

is elfogad.

## SZUKICS GYÖRGY

kalapos, MURASZOMBAT, Lendva utca 20.

raktáron

## HOFHERR SCHRANTZ

mezőgazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék stb. raktáron. — CSÉPLŐGÉP és TRAKTOROK a legrövidebb időn belül szállíthatók.

**Stiván Ernő,** műszaki nagykereskedés  
Muraszombat  
Telefon 39.

OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés, szerszámúru és mindennemű felszerelés. GÖLYÖSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.

ALFA füllestők  
ALFA tejtöltők  
ALFA kőpülők

Ölbey Irén:

# Stevan krao

( Z M E J N Y A )

Zmejnyari: Stevan krao, Imre, őrocsnik-trónusa, arisztokrát, mati, 2 brata, szirouta zszenszka, otrok, zsnyci, peszmarji. — Zmenyszki pod: Na szrejdi králevszki trónus, v sterom szedi szv. Stevan krao. Na právom kráji od nyega sztoji szv. Imre, őrocsnik trónusa, v poukrougi pa nikelko goszpoudov-arisztokrátov.

Prológ (eden solár deklamáliva):

## Szent István királyhoz:

Magyarok első  
dicső, nagy királya,  
hozzád rebben mostan  
szívünk dobbanása.

Hozzád száll fel lelkünk  
melyéből a sóhaj,  
hozzád szárnyal minden  
égő magyar sóhaj.

Te, ki uralkodtál  
hajdan a népeden,  
hozzád esedezünk  
örök fejedelem.

Te adtál minékünk  
törvényt s igazságot,  
első nagy királyunk,  
óvd most is országod.

Könyörögj érettünk  
fenn a fényes mennyben,  
vezesd nemzetedet,  
hogy ne tévelyegjen.

Légy velünk a harcban,  
szórd elénk fényedet,  
világitson bennünk  
a hazaszeretet.

Emeld fel a porból  
a búst, az esendőt.  
Tedd széppé, tedd nagygyá  
a magyar jövődöt!

Stevan krao: Ország je velki i zmozsen. Lejpi vejnec Kárpátov ga bráni kak edna obimajoucsa rouka. Moj národ je krscsanszki. V szrci noszi pobožnoszt, na vüsztaj pa molitev. Tou szo bilé moje szenye, tou je bio moj cio, da naj bo ednoutna i velka vogrszka domovina. Moje zselejnye sze je szpunilo. Dnesz je dén moje-ga iména. Oh, povejte goszpoudje, kak naj poszvetimo té dén, gda je moje delo szád prinszlo i ka szem sze nej zobszton trüdo.

I. goszpoud: Milosztiven krao, moj tanács je tou, ka bi bojno pelao prouti szouszidnim králevcsinam. Pokázsi szvejt, kak mocsen je vogrin. Doszta tühinszke zemlé vzemi notri. Posztavi mené za vója i bos vido, kak batrivno bodem sze bojnao. Árpádovo drzsélo escse ednouk tak povéksam, kak je pa zdaj.

Stevan krao: Blouden gucs je tou. Odvosenozt imé szí scsés szpraviti i zavolo toga v nevarscsino scsés szünoti ország. Odhájj z moje-ga dvora, ár hamicsno i jálno szrcé noszis v

tvoji prszaj. (I. goszpoud oszramoucseni z povejsenov glavouv odide.)

II. goszpoud: Milosztiven moj krao, daj vö prevecs szigurne i osztre zákone. Vöri mi, prezviseni moj goszpoud, ka je lüdsztvo szamo te povolno i dobro, csi sze szigurno drzsi i z mocsnimi kastigami kastiga. Pönizno Te proszim, zavüpjaj tou kastiganye na méne. Gvüsen szam, ka je jaz zse vréd poberém.

Stevan krao: Neszmileni i oszter szlüzsbénik szí ti. Jaz tou zselem, ka naj v mojem prelejpom vladársztvi szamo zadovolno i blájzseno lüdsztvo zsvié. Odhájj od méne, ár bogme, ka szí ti nej pravicsen cslovik. (II. goszpoud z povejsenov glavouv odide.) Ka povejs ti, lübléni moj szin. Kak naj poszvetimo tou veszélo dugoványe, ka je vogrszko vladársztvo ednoutno, velko i zmozsnó?!

Imre, őrocsnik trounosa: Drági Ájta, prezviseni moj krao. Mam edno mislejnye, stero bi Ti porácsao. Drzsi vszákse leto törvénszki dén.

Goszpoda: Törvénszki dén?

Imre: Ja, törvénszki dén, gde sze obri szvoje nevoule vszakszi lejko králi potouzszi. Ka králevszke dveri nedo zaprejte pred szrmákami i v nevouli bodoucsimi. Vszakszi naj tak pride k szvojemi králi, kak obrüdjeno dejte szvojemi vernomi ocsi. Krao naj má za vszaksega dobro rejcs i vszákoga naj potrousta. Gde je mogoucsi, naj pomága. Tak naj ide vszakszi odtéc, kak csi bi ga obdarüvali.

Goszpoda: Kak csi bi ga obdarüvali!

Stevan krao: Blájzseno je moje szrcé. Blájzseno pa záto, ár pride vrejden naszlednik na moje meszto. Tak bode, kak szí pravo, moj szladki szin. Vszakse leto na Stevanovo mo drzsao törvénszki dén. Naj pridejo szrmákai, naj pridejo sziröticsi i naj pridejo oni, ki szo potrejbni dobre rejcsi, troustanya, ali csi trpijo kakso nevoló. Pridejo pa naj tak kmeni, kak csi bi prisli k szvojemi ocsi! Prihájjajte, pride! Moje szrcé je za Vász odprejto i moja düsa tála dobrouto, rázum pa pravico. (Zdaj razpresztré roké.)

Mati: (prihája z detetom na rokáj) Oh, krao moj, szmileni moj goszpoud, betezsno mi je dejte. Milosztiven krao, Tebé lübi Boug, ár je tvoj zsítek csíszti kak bliscsési zlát. Na tvojoj düsi nega kmicsni oblákov! Moj krao, zvrácsi mi moje dejte!

Stevan: Mrtelen zemelszki cslovik szam i nemam vracsitelszke obládnoszti, ali molo mo za tvoje dejte králi vszej kralouv, ár ki sze v nyem vüpa, nyega zaman ne zezáva. (Právo rokou deteti na glavou dene.) Oh, lübléni moj Boug, pomori eto nevolno mater i dájj nazáj zdrávje nyénomi deteti.

Mati: Oh, oh, moje materno szrcé. Ali glej! Dejte sze mi zse zácsa szmejáti. Zse nyemi szmej pouka. V ocsáj sze nyemi zse dobra vola bliscsése. Hvála bojdi Tebi, szmileni moj Sztvóritel! Tüdi Tebi Boug pláti, szmileni krao, ka szí pomogao zsaloszt moje-ga szrcá na radoszt obrnouti.

Eden goszpoud: Blagoszlovleno bojdi tvoje imé, nas krao Stevan.

Goszpoda: Blagoszlovleno bojdi tvoje imé, nas krao Stevan.

I. brat: Pomágaj nama szmileni krao pri talingi. Ocsa nama je püsz-

to edno hizso. Kak szí jo naj raztálava?

II. brat: Vej csi bi nama nihao dvejj hizsi, bi nájj nej bolejla gláva, ár bi vszákxi edno doubó. Ali zdaj, ka dvá szamo edno hizso máva, nevejva, kak bi szí jo razdejli?

Stevan krao: Právita, ka szí nemreta hizse raztálati, ár je szamo edna, vüva szta pa dvá. Oszoudim, ka sze naj eden dén eden, drügi dén pa drügi drzsi v nyoj. Ali vszígdrár tisztí, steri sze v nyoj drzsi, more drügoga za gouszta meti i tak nieden nede brezi sztreje. Blagoszlov pa vtála Goszpoud onim, ki lübézen i mirovnoszt noszijo v szvoji szrcáj.

I. i II. brat: Zadovolniva szva sz tvojoj szoudbov, plemeniti nas krao. (Odideta.)

I. goszpoud: Pravico tálaoucsi, moudar nas krao, blagoszlovleno naj bode tvoje imé.

Szrmaska zszenszka: (joucsics príde) Oh, lübléni moj krao, mrou mi je moj edini szin, ki sze je szkrbo za méne. Jaj, ka bode z menov na sztáre dni?

Stevan krao: Sz tebov vréd me boli szrcé, szirouta zszenszka, Ne szpozábí sze pa, ka ti je szinü tisztí vzéo vkraj, ki ti ga je darüvao. Poméri sze v bozsem vecsnom zrendelüvanyi szirouta zszenszka, pa dicsi i hváli Goszpoudnovo imé. Ka ti pa tvoji dnévi na sztára lejta naj mirovno tátecséjo, tou más zszacszo zláta i zsvi szrečno.

Szirouta zszenszka: Hvála za dobrouto, szmileni krao. Nameszto szinüj mi rejzan nikcs nemre telko valati, ali vszedno sze mi nede trbelo bojati za sztáre dni, ár mo mejla z koj zsveti.

I. goszpoud: Blagoszlovleno bojdi tvoje imé, dobrotiven i zmozsen Stevan krao.

Goszpoda (vszi): Blagoszlovleno naj bode tvoje imé, dobrotiven i zmozsen Stevan krao.

Kmet: (prihája) Oh, prezviseni nas krao, radoszt i blájzsenszto prehája

moje szrcé, ár mi je zemla dála obilno zsetvo. Ti szí nam zapovedo, ka naj zemlou gorizorjémo i poszejamo ino pozsenyamo szilje. Vsze szmo hvála Bougi szrečno notri szpravili. Naj bou záto prvi bozsi dár z novoga pouva tvoj. (Zsnyci prihájajo sz popejvanyom. Naprej neszé eden zsnyc kolács krüja, ki ga pomali po popejvki dojdene pred kralá. Nouta: Nejjdi rouzsza na sztrniscse — Ne menj rózsám a tarlóra.)

Zsnyci popejlejo:

Búza, búza, arany búza,  
kihajlik a gyalogutra,  
lehajlik a barna földre,  
áldott kenyér lesz belőle.

Solár deklamejra:

Új kenyér az asztalunkon,  
piroshéju meleg cipó,  
puha kenyér, áldott kenyér,  
én Istenem de jó, de jó.

Benne izzik, benne lángol  
az arany nyár tüze heve,  
benne dalol, zeng, muzsikál  
a magyar föld mély ereje.

Elárasztja lelkünket most  
valami nagy, szent fényesség,  
úgy emeljük az ajkunkhoz,  
mint a Krisztus megtört testét.

Új kenyér az asztalunkon,  
Óh áldott, óh tiszta ünnep.  
Hála annak, ki megadta  
mindennapi kenyérünket.

Znyeci: (popejvajo na prvejso nou-to. Edna má na glávi douzsnyc.)

Áldott kenyér, te drága, jó,  
testépitő, erőadó,  
áldott legyen a jó Isten,  
mert házunkban szükség nincsen.

(Pleszci prihájajo, plésejo i popejvajo „Marko szkácse, Marko szkácse po zelénoj trati.”)

Stevan krao: Blájzseni i zadovolen je moj národ. Boug dájj, ka bi naveke tak blájzseni ousztao. (Na tou poklekne i sze zglédne prouti nébi. Zavézsza pa sze dojszpüsztijo.) (Konec.)

Érvényes: 1943.

## MÁVAUT AUTÓBUSZ MENETREND

május 17.-től

Muraszombat—Alsólendva—Nagykanizsa										
	K	d	X						d	
7.00	7.25	10.40	14.35	i	Muraszombat Korona sz.	é	8.55	10.05	18.20	21.35
	7.45		14.55		Belatinc			9.46		21.16
7.49		11.29		i	Lendvavásárhely	é	8.10		17.35	
8.40	8.40	12.20	15.50	é	Alsólendva	i	7.15	8.50	16.40	20.20
8.45		12.25	15.55	i	Alsólendva	é	7.10		16.35	20.15
9.55		13.35	17.05		Letenye			6.04	15.29	19.09
10.45		14.25	17.55	é	Nagykanizsa Korona sz.	i	5.10		14.35	18.15
10.55		14.35	18.05	é	Nagykanizsa pu.	i	5.00		14.25	18.05
Muraszombat—Szarvaslak										
	e		i	a	f	e				
10.20	19.10		i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55		13.25	
10.25	19.15		i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55			13.20	
11.17	20.07		i	Vashidegkut	i	5.04	6.04		12.29	
11.45	20.35		é	Szarvaslak	i	4.35	5.35		12.00	
Muraszombat—Felsőlendva—Szentgotthárd										
	X	h	g		gx	h	X			
7.15			19.00	i	Muraszombat pályaudvar	é	5.55			
7.25	15.35		19.15	i	Muraszombat Korona sz.	é	6.00	6.55	14.20	
8.25	16.35		20.15	é	Felsőlendva	i	4.55	5.55	13.20	
9.35				é	Szentgotthárd Korona sz.	i			12.10	
9.40				é	Szentgotthárd pályaudvar	i			12.05	
Perlak—Belica—Csáktornya—Stridóvár										
	c	†	c	†		c	†	c	†	
8.10			14.55		i	Perlak	é	8.00	14.10	
9.32			16.17		i	Belica	é	6.59	12.49	
9.50			16.35		é	Csáktornya Zrinyi tér	i	6.40	12.30	
	9.30	17.00	19.20	i	Csáktornya Zrinyi tér	é	6.10	9.05	18.00	
	10.19	17.49	20.09	i	Muraszmetmárton község.	i	5.21	8.16	17.11	
	10.30		20.20	é	Muraszmetmárton fürdő	i		8.05	17.00	
		18.10	20.55	é	Stridóvár	i	5.00	7.30		

### MEGJEGYZÉS:

K=Muraszombat—Letenye között csak hétköznap.

X=csak hétköznap közlekedik.

d=Alsólendva—Nagykanizsa között csak hétköznap.

a=Muraszombat—Szarvaslak csak kedden, csütörtökön, vasár- és ünnepnap közlekedik.

f=Muraszombat—Szarvaslak csak hétfőn, szerdán, péntek és szombaton közlekedik.

e=Muraszombat—Szarvaslak kedden és csütörtökön nem közlekedik.

g=Muraszombat—Felsőlendva csak kedden, csütörtökön, vasárnap és ünnepnap.

h=Muraszombat—Felsőlendva csak hétköznap hétfő, szerdán, pénteken és szombaton.

X=Felsőlendva—Szentgotthárd között csat hétköznap.

gx=Felsőlendva—Muraszombat járat először a pályaudvart érinti.

c=Csáktornya—Perlak között csak hétköznap hétfőn, szerdán és pénteken.

†=Csáktornya—Stridóvár között minden hétköznap közlekedik.

†=Csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.

ZSEBELEMEKBŐL  
ÖSSZEÁLLITOTT  
PRAKTIKUS

Anódtelep

110-120 V

KAPHATÓ

NEMECZ JÁNOS

RÁDIÓSZAKÜZLETÉBEN

MURASZOMBAT

Rádiókészülékek 6 hónapos jótállással  
— akkumulátorok töltése. Modern javítóműhely — gyors kiszolgálás.

## Szécsényfai Vrecsics Lajos festőművész képkiállításának elhalasztása Muraszombatban

Tekintettel arra a körülményre, hogy augusztus hó folyamán az állami népiskola tantermei ideiglenes igénybe vannak véve, a tervezett képkiállítást szécsényfai Vrecsics Lajos festőművész honfitársunk el kellett halasztania bizonytalan időre. A kiállítást, amint értesültünk, szeptember végén vagy október első felében fogja megrendezni, miután a tanév kezdetének az eltolása miatt ugyanis bőséges idő áll rendelkezésére. A nagyszabásúnak ígérkező képkiállítás pontos idejét még olvasóinkkal közölni fogjuk.

## Od kédna do kédna

Po cejlj Dániji je razgláseni statárium. Ár je dánzska oblászt nej mejla zadoszta velke moucsi, ka bi drsáia réd v országi, steroga je preplavilo doszta nepriátelszki agentov, ki szo scseli napraviti nemirovscsino, je nemska szoldacska oblászt po cejlom dánzskom országi razglászila statárium. Vszí csesztniki morejo pod pazitelsztvom vörendelüvani nemski persoun dale szpunyávatí szlúzsbe. Od pét persoun vecs ninndri neszmi vküper sztáti i sze v csaszí zakmicsenyá niscse neszmi voziti. Delavci kaksekoli kategorije morejo oumorno delati. Vszáko nadigávanye, hecanye sze kastiga szmrtjouv. Ovak je pa v országi popolen réd i mér.

V Dániji je oblászt vzéo v rouke Hammecken nemski generális. Okouli jezero dánzszi aktivni i rezervni oficjrov szo internejrati. Tüdi vsze kotrige dánzskoga kormánya szo pod pazkov. Zvüntoga szo tüdi dojzadrzsali okouli 50 kotrig zsidovszke gmajne.

Zvüneysnyi minisztri Anglie, Amerike i Szovjetszke Unie májo tanacsüvanye. Zavolotoga je Májszki, szovjetszki velki követ prisao v London, gde konferera z Eden angleskim zvünesnyim minisztram. Tak sze csüje, ka tou tanacsüvanye pripravla edno pout za szküpnó konferenco Churchilla, Roosevelta i Sztalina.

Pri Salamonszki szigetaj szo japanci vnicsili amerikancom 20.000 lüdi i vnougo hajouvov. Med 432 dojzdtreljenimi eroplánami szo nyim 78 na zemli vnicsili.

Zádnyo nedelo je edna véksa csupora anglejzsov scsejla pri Reggió-i, na spici taljanszkoga országa, na szüjo priti, vendar szo je pa vsze szpoulouili.

Taljanszki kormány je Ciano grofa i Grandi velkoga követa v pénzio poszlao. Ciano grof je scseo z familiov vréd vujti prejki Francuskoga országa v Spánijo, vendar szo ga pa na granici dojzadrzsali.

## Krátki glászi

— Dr. VUCSÁK ISTVÁN zdravnik sze je z pocsvanya povrno i znouva rédno ordinejra.

— Szabó Sándor honvéda szo v Szombathelyi pred szoldacskim szoudom na szmrt oszoudili i dojzdtrejli, ár je szamovolno pobegno z fronta.

— Szvileno fabriko v Sárvári szta dojküpila brata Gráner fabrikanta v Csáktornyí. Fabrika de v krátkom vrejmeni zácsala delati.

— Csanádszki érsek-püspök dr. Glattfelder Gyula je v sztaroszti 69 lejt v ednom szanatoriumi mrou. Pokopali szo ga v Szegedi.

— Pri Sopronbánfalvi, pouleg Soprona szo med kopanyom trufili na edno porüseno cérkev, ki je bila zidana za csasza Árpáda.

— Váras Szombathely je küpo 7 motorni sprickanc v vrejdnoszti 218 jezero pengójev.

— V Zalaegerszegi zacsnejo delati velko Baross-szállodo. Trétji tao materiála za tou delo szo zse doubili.

— Mestre i na mesterszko vizsgo sze pripravljoucse opominamo, ka je Gumilár Kálmán ipartestületszki jegyzó vödao v nasem vendzskom jeziki knigo za mesterszko vizsgo, stera jáko prav pride nej szamo, kí mesterszko vizsgo scséjo delati, nego vsztem mestram zavolo dobri tanacsöv, kí szo v toj knigi. Kniga sze dobi pri Gumilár Kálmáni na ipartestületi.

*Legújabb  
divatlapok  
megérkeztek!*

Kaphatók: HÁHN IZIDOR könyv- és papirkereskedésében.

— Po zrendelüvani minisztersztva za národno preszkrbo, sze morejo vszi presztori, steri szo bili v zádnyí trej lejtaj za granáre, do szep-tembra 10-ga notrizglásziti Közellátási kormánybiztosí. Zglasenyé more opraviti tiszti, kí je zday nüca.

— Navelicsala sze je zsvilejnya. Prém Hermanova v Vizlendvi sze je navelicsalá zsvilejnya i szkocsila v mlako, gde sze je zalijála.

## Zácsajmo kopati krumpise!

Krumpisov pouv je letosz zvünrédno dober. Glédati pa moremo na tou, ka ga kémpvle vöszkopamo. Tou sze ticse cilou táksi krumpisov, steri szo falingászti i szo na náti beteg meli. Té beteg sze z náti na krumpise szprávi i do nam záosali v velkoj meri gniliti. Rejsimo je pa, csi je escse pri cájti vöszkopamo.

## Po szveiti

— Na Szlovaskom sze solé zacsnejo oktoubra 1-ga.

— Bombe szo po nemskom országi vise 3 milion drági znansztveni knig vnicsile.

— XII. Piusz pápa v krátkom vrejmeni pobozsno i blájzseno Margito, IV. Béla kralá deklícsko, za szvéto poszvetí i na tou gledoucs v krátkom vö dá pápovo bullo.

## Cehmester na sztrázsi

Püspékova vizitácia i férma je bila. Táksega hípa vszigdár z-velkov pré-cimbov i csésztjov májo segou povszédig prijéti gmajnarje szvojeg vísnyega pasztéra. Da sze v-határ pripela, zácsajjo pred nyega zvoníli. Tak glászijo nyega prisestjté. Pri cérkvi ga cejla gmajná z-postüvanyom csáka.

Edna mále brezsne krajine vézsi cérkev v-douli jeszte, odkec je nemogoucse viditi, csi sze stoj vu határ pripela. Vö szo tak poszlali céhmestra k-ednómi brescszki, gde sze ceszta na lejvo zaviné i zdráven vu vézsz pela. Povedali szo nyemi naj odtisztec z-bejlim roubcom znamejnye dá, da bodo zvoníli.

Nas céhmester kak zaglédne trí szvekle hintove sze tirati, je pozábo znamejnye dati, nanágli je nej mogao vözbroditi, v-sterom szo püspök i ka naj nezaosztáne i na szprijéti tüdi nazoucsi bode, sze je na zádnyia koc-süja odzajaj gori poveszó i z ovimi vréd tá pripelao, szamou odszébe sze razmi, ka szo nej zvoníli. Püspök je bár nej doszta geno za tou, ali vszedno malo csüdno sze nyemi je vidlo.

Pri obejdi sálno právi plébánosi i naprejhodécsim püspök, kak je tou, ka szo nej zvoníli, lehko szo zvonouvje betezsni?

Zday szo nyemi z-velkim odpovedávanyom razlozsi tou zamüdjenoszt i odpüscsenye proszili.

— Vej je vsze dobro, vsze, právi z-prijaznivimi recsmí püspök: — ka pa csi bi sze prouti oblákom tüdi tak szpozábili zvoniti i tocsa bi határ pobila, teda bi zaman proszili odpüscsejnye.

— Hja, proszim ji milosztivni vísnyí pasztér — právi céhmester, kí je

## Italmérő és italárusító

vizonteladó cégeket  
értesitem, hogy

KÖRMENDEN, Rákóczi-utca 2.  
szám alatt (Korona Szálló)

megnyitottam

## rum- és likörgyáramat.

Tisztelettel ajánlok mindenféle égetett  
és édesített szeszest-italt.

Tisztelettel

KINCS MIKLÓS

rum és likörgyáros.

rávno notri prisao, ár je dvoro: — tocsa sze z-grmlancov naklánya i ne pride tak kak touvaj nedovejdo.

## Naszádo szem ga...

Tábla birouv je protin meo v-nougi, doktor nyemi je szapoutni koupel zravnao, v-steroga je on z-ednim prijátelom, kí je priszpodoben beteg meo, redovno hodo. Gda je koupelnice szluga z-flanejrom zácsao betezsnika nogé voscsiti i ribati, je té grozno troubo i preklinyao od bolezní. Tábla-birouv je z-tihov mirovnoszjtjov, brezi toga nájménszega szíka vöprésztáo tou maszejranye.

— Kakda morejo brezi rejcsi vöpresztáti? — píta ednouk po dokoncsanyi mantránya táblabirouva te ov.

Tábla birouv sze je sálno pod bájuszi zaszmejáo:

— Naszádo szem ga, za norca ga mam; vszigdár nyemi to zdravo nógou podzsim tá, tiszto riba i voscsi.

## Mindenes szakácsnét

keresek azonalra. BENCZIK, Mraszombat,  
Mikola Sándor-utca 11.

## MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

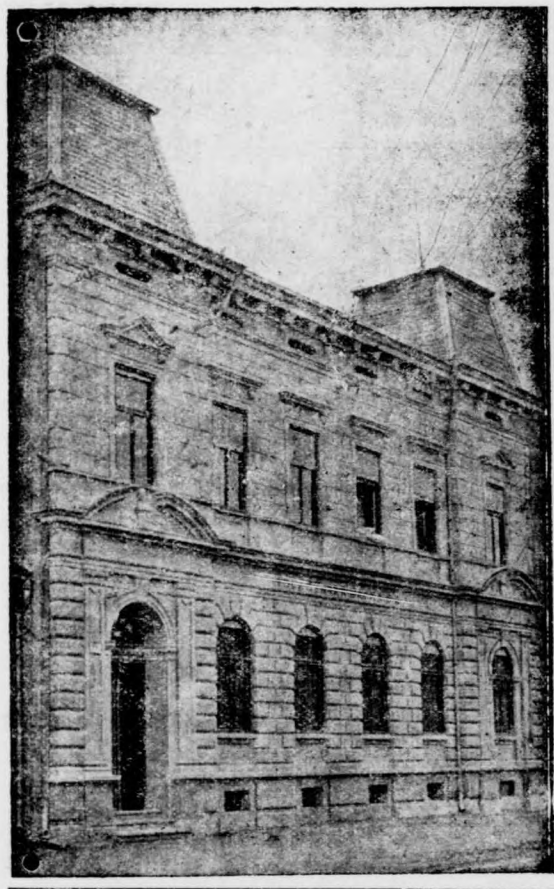
(SZTÁRA GASZA)

A PÉNZINTÉZETI KÖZPONT TAGJA

## MURASZOMBAT

Telefon: 19

Alapítva: 1873



Elfogad takarék és folyószámla betétet.

Folyószámlák, kölcsönök, kezesség és bekebelezés mellett.

MURAVIDÉK LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB PÉNZINTÉZETE

MINDEN BANKSZERÜ ÜGYLET

ELŐZÉKENY LEBONYOLÍTÁSÁRA FELAJÁNLIJA SZOLGÁLATAIT.

**Gyomorhajós! - Vesehajós!**

TARTSON IVÓKURÁT  
A természetes szénsavas

# PETÁNCI

GYÓGYVÍZ  
ÜDÍT — GYÓGYÍT  
Főraktár: MURASZOMBAT  
TELEFON 68.

## Borisz bolgárszki krao je mrou

Bolgárszki ország je v globoko zsaloszt szpadno, ár je nyúv prilübeni krao III. Borisz zádnyo szoboto zadvecsara po krátkom betegüvanyi naveke zápro szvoje ocsi. Pred krátkim szo sze nyemi plücsa zvužsgale, pa tüdi na szrcej je meo zse dužse falingo, zavolo steroga szta ga vrácsila dvá profeszora z Berlina, vendar pa vsze zobszton. Ovak je pa itak pokojni krao szlaboga tejsa bio. Naroudo sze je 1894. januára 30-ga v Szofiji, kak szin Ferdinánd cára. V prvoj szvetszkoy bojni je Borisz zse kak voj bolgárszke vojszke bio i sze je na nasoj sztráni bojnao. Gda je nyegov ocsa 1918-ga dojszahválo, je Borisz vzeo prejk ravnitelszto országa. Pred 13 lejtmí sze je ozseno z heserjov taljanszkoga kralá Giovannov. Za edno leto szledi je szvojo králevszko plácso dojpovedo i szi je szamo telko obrzsaio, kelko je pacs nájmenye potrejbno za cejli králevszki dvor. Med vszejmi europszkimi vladárami je on meo nájmenšo civilno listo. Na tronusi ga po zákoni nyegov szin II. Simeon naszedüje. Ár je pa escse mladolejten, do nyegove punolejtnoszti de regentszki tanács vodo országa.

Zavolo nágle szmrti III. Borisz kralá szo sze vszefelé glászi razneszli. Natou gledoucs je bolgárszko pravdeno miniszterszto gorvžeti protokulom oznanilo vö, pouleg steroga je

zrok nyegove szmrti zvužsgánye plücs na obema krájom i zastopanye práve szrdcsne zšile.

Po cejloj Bolgáriji szo 40 dnévno zsalüvanye zrendelüvali. Pokápanye de pa v nedelo, szeptembra 5-ga. Té csasz je mrtvo tejsa vödjáno v cérkvi Alexander Neveli, kama vesz csasz vnozsino národa prihája, ka naj szvojeja velkoga i zmozsnoga kralá obszednyim vidi.

Bolgárszki miniszterszki tanács je etakse ozpanilo dao vö:

Bolgári Nyegovo Velicsanzstvo III. Borisz krao, zdrüzsitel vszej nász, je po krátkom i boleznipunom betegüvanyi augusztusa 28-ga ob 16.22 vöri v Szofiji v králevszkom dvori med familijszkim krouzsom mrou. Szmrt Boris kralá je teski vdárec za nas országa. Bolezen cejluga bolgárszkoga národa je nezmeria. Cejli bolgárszki národ velko zahválnoszt vadlúje szvojemi pokojnomi králi, komi sze je poszrecsilo vsze bolgáre v csasz nyegovoga kralüvanya zdrüzsiti med granicami Bolgárie. Nász vszej je szvéta düzsnoszt, ka naj po sztopájaj nasega kralá-zdrüzsitela hidimo, jedinszto országa obrzsaio i bodoucsnoszt Bolgárie obránimo.

## Rasztála sze sésztezero plemenszki praszícsk

Polodelszko miniszterszto rastála do decembra 15-ga po falejszej cejni 6.000 plemenszki preszicsk dobre fajte. Preszicske szo sztare 6—12 mejszecov i tezske od 40 do 60 kil i je dobijo szamo vértovje na vérszvti pod 50 plügov eden po edno. Na edno vész sze nemre i neszmi vtálati menyé od 15 preszic Akcio dojszpele vármegyövszko zšivinopouvajoucsé drüstvo sz pomocsjouv járáski kmetijszki inspektorov.

## Vendszka drüzsina v Budapesti

iscse 16—20 lejtno deklino v szlüzšbo. Tanácsi sze dobijo v vrednistvi „Muraszombat és Videke“.

Dolincsar, Möröcsar, Goricsánec  
Hangoztatja réges-régen:



Jó magyar  
bornak  
nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balatonmelléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

**Titán János**

bornagykereskedőnél — Kisszombal.

## SZVÉTOGA PETRA DEZSDZSÉVNICA

Piszao: MIKSZÁTH KÁLMÁN. — Poszlovensco: FLISZÁR JÁNOS, vp. vucsitel.

Román. — I. Tál.

3

— Hja, goszpodne tó odnud szhája, ka cserezsz leta glogove vészí vszi moski razidejo na ravnicke krajine na polszko delo i táksega hipa szem jazs jedini moski vu céloj vészí do jeszteni. Miszlim ka me prerazmijo?

— Kelko lét szo zse eti? — píta nadele biröv.

— Stirinászet lét, proszim ponízno. Vidim z pítanya, ka me prerazmijo.

Eto zgováryanye szem vu szpómenki obvarvao do denésnyega dnéva od Glogove. Od toga szva szi na kólaj szmejécs doszta zgováryala. Biröv szo vu tívárístvi dósztakrát napré prinásali té gucs, liki eden técsen szladcec.

Za dvá tjezna je glász zisao, ka je v Glogovo prisao mládi plebános. Niksi Belyi János iména, na stero szo biröv, kak dobro pómlim, szamo telko pravli:

— No, kamesi nede skolnik szam csesz leta.

### MLÁDI POP V GLOGOVI

Te nóvi dühovnik szo prisli. Na edni ponücani i razklobotani, sztári kólaj szo pripelali domö glogovancsarje szvojeja nóvoga dühovnoga paszτέρα, z dvema kríve roglé majócsima lóšima kravicama.

Med potüvanyem je je escse podójo

Szlavko Peti cérkevni szluga (céhmester) v z szebov prinéseno piszkréno dojszco i ponüdo je je dühovniki.

— Jáko je dobro tó mléko, ercsé, náimre tou zsutikino. Tak víšno zsmajno je, liki rizolis.

Dühovnik je malo blága meo; edna nepofárbana sztára lada je bíla vsze nyegova hizsna szpráva, eden zavitek poszteline, dvé palici i pipa, z motvódom vküp zvézani.

Med potüvanyom po vesznicaj szo sze lüdjé neszstanoma sálili z Glogovancsarov:

— Nê szte mogli malo postenése foringe poszlati po popa?

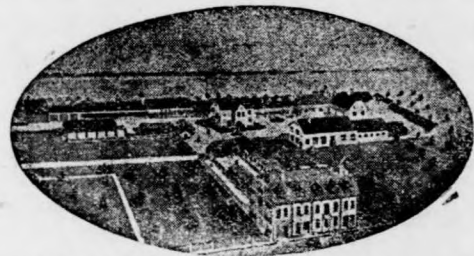
Tó je bogme szramotilo Glogovancsare i ka naj spot od szébe odvnréjo, szo ga na dühovnika rovás potisznoi, govorecsi:

— Kabi nej! Tó je zadoszta dobra foringa. Té malo vréden drobís bi bogme escse edna mála telicska z répom tá pelala.

Belyi János dühovnik je bogme nêpripelao v Glogovo nikse vísesnye vrédenosztí, alí tam je tüdi nê naisao nikse tákse vrédenosztí. Góli podérajócsi farov i zvün toga nika drügo. Prvésega dühovnika rodbina je vszákó gíabájócs sztvár odneszla, li szamo ednoga hrtsztoza psza szo niháli tam, steri je bio toga

## BENKÓ JÖZSEF

H U S Á R U É S K O N Z E R V G Y Á R



Sürgöny:  
BENKÓ,  
Muraszombat

Postatakarékpénz-  
tári csekk számla  
74009.

MURASZOMBAT

## Za szmej

Velika flegma

Eden nemece sze je z hajouvom po Duni pelao i ka je delao ka nej, nikak je v vodou szpadno. Voda ga je neszla z szebom. Dvá sztárika mlínara szta vö na oblok glédala, kak sze nevolák vü voudi pogrozdzsáva.

— Glédajte bár, kuma, právi eden, kak velki mester je nemece, zdaj sze eti pogrozí, potom sze pá etam pozdigne gori; bár ga pazte kuma.

Te nevolák sze zalezajoucsi moli za pomoucs z szlabov vogrscsinov:

— Vista krisztiána!

— Vidim te, vidim — ercsé mlínar — uprav szi velki küntler. Glédajte ga bár, kuma, i pazte, gde sze pá gor pozdigne.

Csakala szta ga, csakala, ali on sze je bogme vecs nej pokázao vö.

Na tou mlínar kuma ercsé tomi ovomi:

— Boug drági, ka fundáliva on, zdaj tam odszpodi?

## Nyers vadbőröket

(házimacsát, pézsmát, görényt, mókust, borzt, mezei nyulat, házi nyulat, rókát, vidrát, nyestet stb.) és mindenféle állati szőrt a legmagasabb napi árban veszek.

**Szász István, Muraszombat**

Lendva utca 21.

— MAGYAR-VEND és VEND-MAGYAR SZÓTÁR kapható HAHN IZIDOR papirkereskedésében Muraszombatban.

## Daralógéphez értő fiatal molnársegédet

keresek. - Jelentkezés szeptember 15.-ig. Fizetés megegyezés szerint.

**HORVÁTH JÁNOS**

daralómalom, Muraszombat.

## Belga óriási fajnyulat

eladók. Érdeklődni lehet GÁLITS TAMÁSNAÁL Alsólendva.

## Szakácsnő

szeptember 15.-ével állást keres. Cim megtudható Vendvidéki könyvnyomdában.

## Uj pékkemencéhez

teljes felszerelés azonnal eladó. — Bővebbet HAHN MIKSA kereskedőnél Felsőlendva.